

PRIPOMIENKA ZZGK: ČERPANIE PROSTRIEDKOV Z PRV SR 2014-2020.

V rámci opatrenia „M04–Investície do hmotného majetku“ bolo v r. 2018 Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) vyhlásené verejné obstarávanie na 168 projektov pozemkových úprav. Napriek ukončeniu verejného obstarávania a schváleniu nenávratného finančného príspevku (NFP) Poľnohospodárskou platobnou agentúrou (PPA), dodnes nie sú podpísané zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku medzi MPRV SR a PPA. Z dôvodu nepodpísania uvedených zmlúv o NFP stále nie je možné reálne začať práce na projektoch pozemkových úprav.

Popis opatrenia v PRV 2014-2020: „Pozemkové úpravy predstavujú základný a jediný komplexný organizačný nástroj na vysporiadanie vlastníckych vzťahov, ktoré sú prekážkou rozvoja trhu s pôdou. Ich význam je dôležitý aj z krajinnookologického hľadiska, z hľadiska ochrany pred povodňami, vodnou a veternou eróziou a zabezpečenia prístupu k pozemkom. Pozemkové úpravy prispievajú aj k riešeniu súčasných nezrovnalostí v evidencii pozemkového vlastníctva, keď informačný systém LPIS dokumentujúci produkčné plochy jednotlivých obhospodarovateľov nie je kompatibilný s bázou údajov katastra nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu súčasní obhospodarovatelia pozemkov nemajú možnosť uzatvoriť korektné nájomné zmluvy k reálnym pozemkom v držbe. Hranice pôvodných pozemkov evidované v katastri nehnuteľností presahujú hranice produkčných blokov obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy. Pozemkové úpravy vytvárajú právny rámec pre poskytovanie priamych platieb na pôdu bez možných sankcií, podmienky pre uzatváranie korektných nájomných vzťahov na pôdu a podmienky pre výber daní z nehnuteľností. Pozemkové úpravy zabezpečia nerušené užívanie poľnohospodárskych a lesných pozemkov, pretože väčšina súčasných poľných a lesných ciest nie je majetkovoprávne usporiadaná. Tento stav spôsobuje obmedzenie výkonu vlastníckeho práva na pozemkoch, na ktorých boli v predchádzajúcom období tieto cesty a ekologické prvky vytvorené.“

Podrobný popis situácie:

1. Verejné obstarávanie (ďalej len „VO“), Oznámenie 4970-MSS, Vestník č.70/2018 zo dňa 10.04.2018 bolo vyhlásené na **168 projektov pozemkových úprav** (ďalej len „PPÚ“) (rozdelené do 3 častí: Západ 60 PPÚ, Stred 50 PPÚ a Východ 58 PPÚ). VO bolo dvojkolové. 1. kolo bolo ukončené vo všetkých 168 PPÚ. 2. kolo tohto VO zatiaľ nebolo ukončené v 27 PPÚ.
2. Na **130 PPÚ** (z toho 49 časť Západ, 40 časť Stred a 41 časť Východ) sú **uzatvorené platné zmluvy o dielo medzi objednávateľom** (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPRV SR“)) **a úspešným uchádzačom vo VO**. Tieto budú financované z PRV SR 2014-2020. **Financovanie zatiaľ nemajú potvrdené**, nie je uzatvorené zmluva medzi MPRV SR a PPA o nenávratnom finančnom príspevku a teda sa **nemôžu začať práce**.
V tejto súvislosti upozorňujeme na fakt, že čerpanie eurofondov je časovo limitované.
3. **Pôvodne malo byť všetkých 168 PPÚ financovaných z PRV SR 2014-2020.**

4. **Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov** na všetky PPÚ (a možno aj iných dôvodov, ktoré nepoznáme) bolo rozhodnuté, že **niektoré PPÚ budú financované zo štátneho rozpočtu**. Vo VO bola uvedená suma 44 627 803,00 eur určená na tieto práce (Výzva č. 24/PRV/2017 zo dňa 30.11.2017) avšak v súčasnosti je k dispozícii len suma 34 610 630,00 eur.
5. Vieme, že z počtu 168 PPÚ bolo vyňatých **11 PPÚ** (8 Tokaj z časti VÝCHOD + 1 v časti VÝCHOD + 1 v časti STRED + 1 v časti západ), na ktoré sú už uzatvorené právoplatné zmluvy o dielo a boli na ne vyčlenené **peniaze zo štátneho rozpočtu. V týchto PPÚ sa začali vykonávať práce. Sú to zatiaľ jediné PPÚ, ktoré sa vykonávajú.**
6. Ďalej z počtu 168 PPÚ bolo vyčlenených **27 PPÚ**, ktoré boli zaradené do „Zoznamu katastrálnych území s najväčšou naliehavosťou pre vykonanie pozemkových úprav na rok 2020“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR dňa 4.12.2019. Tento zoznam obsahuje spolu 120 k.ú., ktoré **budú financované zo štátneho rozpočtu SR.**
7. Teda spolu **130 PPÚ bude financovaných z PRV SR 2014-2020 a zvyšok 38 PPÚ zo štátneho rozpočtu SR.**
8. Zo 168 PPÚ, ktoré boli vysúťažené v rámci VO, podalo MPRV SR žiadosť o nenávratný finančný príspevok na Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej len „PPA“). Podľa všeobecne dostupných informácií máme vedomosť, že do 2.6.2020 bolo **schválených všetkých 130 žiadostí o nenávratný finančný príspevok.**
9. Podľa všeobecne dostupných informácií máme vedomosť, že do dnešného dňa na 130 projektov pozemkových úprav, ktoré majú schválené financovanie - schválený nenávratný finančný príspevok (NFP), neboli podpísané zmluvy medzi MPRV SR (žiadateľ) a PPA (poskytovateľ) o financovaní projektov pozemkových úprav v SR z fondov EÚ.
10. Pýtame sa z akého dôvodu nie sú ešte vyhotovené a podpísané zmluvy o NFP ? Pýtame sa či MPRV SR žiadalo PPA a akou cestou, od 9.3.2020 resp. skôr, aby im uvedené zmluvy doručilo?
11. Podľa všeobecne dostupných informácií máme vedomosť, že suma **34 610 630,00 eur vrátane DPH**, na základe schváleného materiálu PRV SR 2014-2020 v súlade s vyhlásenou výzvou č. 24/PRV/2017 zo dňa 30.11.2017, **je stále k dispozícii na financovanie spomenutých 130 projektov. Z dôvodu nepodpísania uvedených zmlúv o NFP stále nie je možné začať práce na 130 projektov pozemkových úprav.**

Na základe doterajších skúseností chceme zdôrazniť, že:

- Pozemkové úpravy predstavujú z **ekonomického hľadiska jedinečnú možnosť, ako do hospodárstva krajiny zasiahnutého krízou investovať prostriedky s výhľadom ich návratnosti v duchu hesla „hodnota za peniaze“** a to najmä v podobe vyššej zamestnanosti pri budovaní spoločných zariadení a opatrení zameraných na ekosystémové služby a na boj s klimatickou zmenou.
- Pozemkové úpravy **sú opatrením, ktoré má multiplikačný charakter** - usporiadané pozemkové vlastníctvo po pozemkových úpravách generuje na vidieku ďalšie ekonomické príležitosti v podobe malých a mladých farmárov, investícií do agroturistiky, cykloturistiky, protipovodňových a vodozádržných opatrení a celkovej revitalizácie vidieka.
- Investičný dlh v oblasti usporiadania pozemkového vlastníctva a pozitívnych zásahov do krajiny možno v čase krízy chápať aj ako **príležitosť, kam rozumne nasmerovať verejné prostriedky** tak, aby výsledkom bola nielen spotreba, ale ja hodnoty, ktoré nám tu zostanú.

- Pozemkové úpravy predstavujú **systémový prístup k riešeniu problémov v krajine**, ktorý umožňuje koordináciu plánovacích a projektantských činností a praktického vykonávania navrhnutých opatrení

Záver:

Nerozumieme tomu, prečo sa proces vykonávania pozemkových úprav doteraz nezačal, pretože potreba a objednávka na vykonávanie pozemkových úprav zo strany verejnosti, vlastníkov, poľnohospodárov, obcí tu je, a preto nerozumieme prečo nie je možné celý proces urýchlene ukončiť a projekty začať vykonávať.

V skutočnosti sa **reálne začali práce len v 11 PPÚ z celkového počtu schválených 261 projektov (168 PPÚ -financovanie PRV SR 2014-2020) + 93 PPÚ - financovanie zo štátneho rozpočtu SR).**

Teda realita je taká, že vykonávanie pozemkových úprav je takmer nulové.

Aj na nás, ako na profesijnú organizáciu, zastupujúcu záujmy firiem združujúcich firmy vykonávajúce pozemkových úprav, sa obracajú s otázkami občania, vlastníci, užívatelia, starostovia a starostky uvedených obcí prečo sa proces pozemkových úprav ešte nenaštartoval a nemáme pre nich odpoveď.

Prílohy:

- **Zoznam katastrálnych území s najväčšou naliehavosťou pre vykonanie pozemkových úprav na rok 2020“ v počte 120 k.ú., ktoré budú financované zo štátneho rozpočtu SR – Súčasný stav**
- **Zoznam všetkých 168 PPÚ z VO Oznámenie 4970-MSS, Vestník č.70/2018 zo dňa 10.04.2018 –Súčasný stav, doplnené farebným sú jednotlivé kategórie PPÚ.**

V Bratislava dňa 24.7.2020

S pozdravom

Ing. Vladimír Uhlík
predseda predstavenstva ZZGK